



# LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

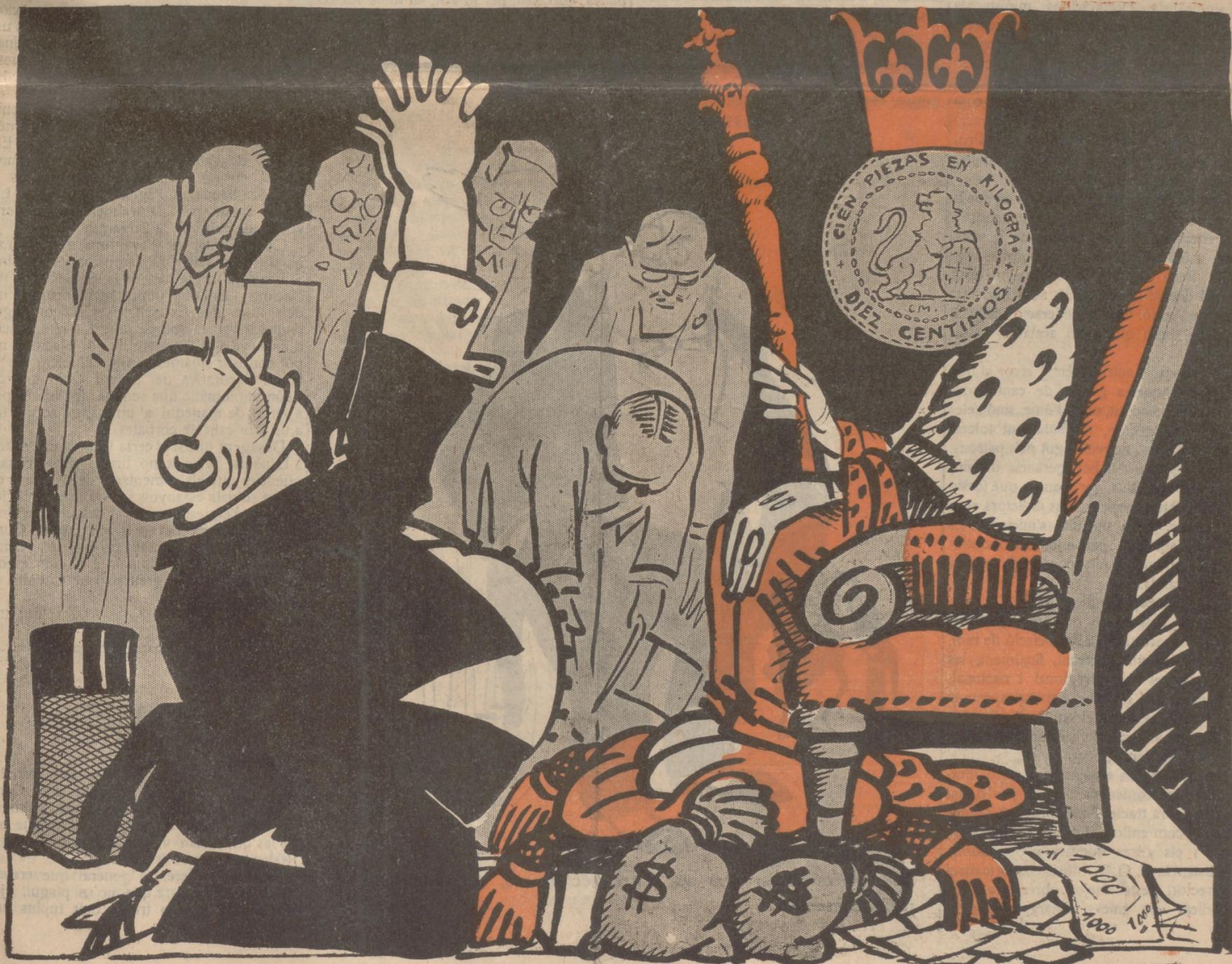
ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA  
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ  
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

## A CAPARADOR DE "CALDERILLA"



—Vinguen cèntims, Senyor, abans no'm facin descanviar la *pela* per força!...

## L'avis

Fa dies que s' parla a Catalunya de crisi industrial, de crisi econòmica, de crisi bancària. Ara que no es parla de crisi ministerial, es parla de totes aquestes altres, potser per una mena de llei de compensació. En tot això que ve dient-se, hi ha potser una gran part de fantasia. Quan la gent pren el to pessimista recarrega els colors negres. Però al cap-de-vall l'alarma recent és un avis que han de tenir en compte tots aquells que interveuen i estan interessats en la producció catalana.

Durant els temps grassos de la guerra, els patrons només pensaven en els guanys, i els obrers en l'augment de sous i en la rebaixa de les hores de treball. L'agudització de la lluita social feu nèixer la il·lusió que tot es reduïa per part dels uns a fer esplèndids balanços i per part dels altres en guanyar molt treballant poc.

Ara tornen els espectres d'abans. Crisi industrial, crisi econòmica, crisi bancària... Els fabricants i comerciants estan amenaçats per la puja de certes monedes estrangeres. I els obrers comensen a veure el perill de quedar-se sense feina per la paràlització de les fàbriques i tallers.

Aquest avis que la realitat ens porta, ha d'ésser aprofitat per tots. La febre d'or dels nous rics és una malaltia fatal. Nosaltres comprem perfectament que els obrers sentin repugnància a produir dins del règim social present. Però mentre aquest règim subsisteixi, cal fer l'esforç necessari perquè hi hagi el pa a taula en les llars obreres. Es dirà que s'espera el comunisme. Nosaltres replicarem que el comunisme, si ve, trigarà encara algun temps, i mentrestant hi ha el problema del pa nostre de cada dia, que no té espera.

## El reconeixement dels sindicats



EMBLA que la vaga de metal·lúrgics va tenir una ràpida i fàcil solució per la promesa feta als plenipotenciàries obrers de que cessaria l'ilegalitat sindicalista.

Declaracions ministerials insinuen la possibilitat del reconeixement dels sindicats, trencant els pactes gremials que organitzen el sindicat únic. Associació d'un ram, sí; associació d'agremiacions distintes, no. El sindicat únic no és altra cosa que una síntesi, com ho és la Federació Patronal, com ho és el Foment de la Producció Nacional, com ho són totes les juntes directives de tots els partits.

Anirem a la conclusió justiciera de que la prohibició del sindicat únic deu extendre's a la Federació Patronal, aplec de gremis, síntesi anònima de tots els organismes patronals. Però a nosaltres no'ns interessa l'igualtat davant la prohibició, sinó l'igualtat davant de l'acció. Que la Federació Patronal subsisteixi, però que sigui acatat el sindicat únic.

Se comença a sofrir idèntic error al que va encendre aqueixa guerra de cantonades que patim. El sindicat, no ja l'únic, sinó l'elemental, el de gremis, era solament tolerat per les autoritats i no reconegut pels patrons. Se feien vagues per la bel·ligerància del sindicat, i per equitatius, per mansos que fossin els moviments obrers, els seus directors eren empresonats. Però un dia s'iniciaren les agresions i aquestes, per intimidació, obtingueren lo que no s'havia conseguit amb la serena demanda.

Ara la lluita és pel sindicat únic. Els obrers, conseguida l'associació primària, han anat articulant-la, ascendint a l'associació de ram, primer sindicat únic, i creant, finalment, les Confederacions local, regional i nacional, persistint en una evolució tan lògica, que el mateix Estat estableix el seu funcionament, apel·lant an aquesta divisió de poders que fineixen en supremes poders únics.

Seràn reconeguts els sindicats, però sempre, sense les confederacions, el proletariat espanyol rebrà tracte d'inferioritat. A França se manté, com enloc, el principi d'autoritat, l'ordre i els altres dogmes conservadors, i no obstant la C. G. T. subsisteix, formant el seu directori l'estat major obrer. An aquí, el sindicat «no únic», donarà la sensació

d'haver-se prohibit les confederacions per a poder ésser batut més fàcilment. I seguirà la lluita artificial per l'assoliment d'un dret que a tot arreu, fins a Espanya, ja està conseguit.

En últim cas, qui podrà prohibir l'acord circumstancial dels sindicats? Qui impedirà la mobilització sindical, conforme plans generals? Ningú. I ens trobarem per haver-se legalitzat una ficció en lloc d'una realitat, amb una clandestinitat poderosa, com la d'avui. La llei seguirà quebrantada, per la voluntat dels obrers, que no voldrien quebrantar-la, trobant en ella l'elasticitat necessària per als seus moviments.

PARADOX

## Hi ha coses, que no admeten bromes



Lo mateix que França, ha retut l'Anglaterra el testimoni de la seva admiració i el seu pregon agraïment a un soldat sortit dels rengles del poble, encarnació de la generositat i la valentia que menaren els seus exercits a la consecució de la victòria.

L'homenatge al soldat inconnegut, es torna, d'aquest fet, un homenatge tributat a la pròpia raça, que així vessa la sang sense pensar en altra recompensa que en la del deure acomplert. Que no aspira a glorificacions que no siguin la prosperitat i l'engrandiment de la pàtria.

Al soldat anònim, es deu, en efecte, l'èxit de la llarga i penosa operació guerrera que ha assolat els camps d'Europa. El pit de l'heroi popular sigué durant cinc anys la muralla que no logrà rompre la llopada enemiga, sàvia en tecnicismes, inflada per a tots els teoremes; mancada, emperò, de la sagrada guspira que determina les grans accions; que conquereix la llibertat dels pobles.

Honorant al soldat inconnegut, han volgut França i Anglaterra reparar una injustícia i un oblid. Ultra lo que deixo expressat, demostrar al món com encerten els grans pobles a premiar l'esforç dels qui representen la més enlairada expressió del sacrifici.

S'ha dit també, que tenia l'homenatge al soldat inconnegut el caràcter d'una satisfacció donada a les mares que ignoren el lloc on jau el fill que compartia amb elles, les joies inefables en la llar familiar.

Tot això—no cal dir-ho—està molt bé. Per a ésser tan seriós i emocionant, és tal volta per lo que no han mancat a la cerimònia anglesa els inevitables esgarria-cries, que lluny d'ésser patrimoni exclusiu d'Espanya, floreixen, per lo vist, en totes les terres, i en totes disfruten, cercant, lo que es diu, tres peus al gat.

En lo més solemne de la cerimònia, ha sortit qui s'ha empenyat en establir l'identitat del soldat encarregat de representar al Panteó de Londres, que allà es diu Abadia de Westminster, l'heroisme anglès.

El tal, o els tals, semblaven entossudits en esbrinar el nom del soldat anònim, desfent aixís l'encant que suposa el misteri. Sense pensar que l'heroi obscur, un cop filiat, deixaria de encarnar les virtuts que es tractava d'exaltar.

La cerimònia d'enterrar a Westminster al soldat inconnegut, pogué, al fi, realitzar-se sense contratemps, que haurien aigualit la cerimònia oficial.

Els estripa-contes de que parlava, desistiren del intent d'identificar al mort, al ferlos avinent que el soldat obscur quin coratge i quina abnegació anaven a ésser proclamats, podia resultar un irlandès pur sang, nascut a Cork, precisament.

TABER

## Diu que anirem a Lituània

EN els telegrams de la premsa barcelonina del dijous passat n'hi havia un, que quasi quasi era sensacional. Segons un periòdic madrileny, Espanya haurà d'enviar tropes a Lituània, en nom i representació de la Societat de les Nacions. En altres temps, aquesta nova, certa o falsa, hauria estat prou per a motivar una campanya política i periodística. A la premsa d'oposició sortiria totseguit una sèrie d'articles encapçalats amb el rètol comú de «L'aventura de Lituània».

Per sort, aquesta hipotètica aventura de Lituània sembla ésser molt menys greu que la del Marroc. D'altra banda, els lituans són millors persones que els marrocs. Segons la informació a què al·ludim, Espanya complirà aquesta vegada els seus deures internacionals enviant al nou Estat de Lituània un parell de companyies d'infanteria de Marina.

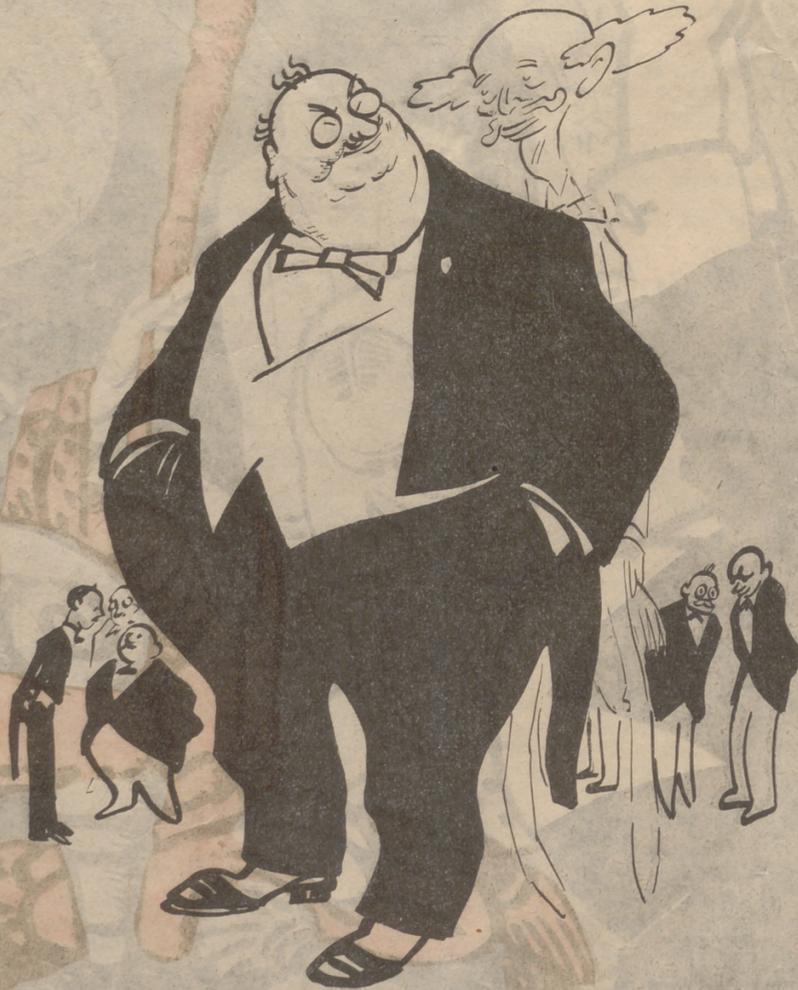
Això no vol dir que la remesa d'aquest petit contingent no tingui els seus perills. La missió de les forces que la Societat de les Nacions porta a Lituània, és la de mantenir l'ordre i la seguretat. Els que vagin allà, més que de soldats, faran de gendarmes. Els perills de l'anada a Lituània estan d'una banda, en el conflicte lituano-polonès i, de l'altra banda, en l'agitació bolxevista. Lituània és un país naturalment pacífic, però voltats de veïns de la flamarada.

Cal protestar de l'aventura de Lituània? Nosaltres no ens sentim amb cor per a fer-ho. Si Espanya forma part de la Societat de les Nacions, i es dona importància ocupant un dels llocs del Consell, és just que tingui també les seves obligacions. La intervenció d'Espanya a la Societat de les Nacions, no pot consistir solament en la exhibició de la figura decorativa del senyor Quiñones de León, diplomàtic que sembla fet exprès per a servir de manequí a un sastre i sobre tot a un fabricant de corbates.

Desitgem que si és certa la nova de l'anada a Lituània, la cosa no tingui altres conseqüències que els comentaris dels lituans en veure soldats espanyols i les converses de les famílies d'aquests, en parlar dels seus parents allunyats a les vores de la Mar Bàltica. Quan preguntin a una germana on és el seu germà, podrà dir que és a Lituània. I els que escoltin la resposta es creuran que Lituània és a fora del món.

FULMEN

## Predicant amb l'exemple



—Més conservador que vostè, sóc. I sinó, vegi com m'he sapigut conservar!..

## Per punt



CERTAMENT no interessan gaire les properes eleccions. Les Corts d'elles nascudes, no seran ni més ni menys dolentes que cap de les que s'han vingut succeint des de la Restauració als nostres dies.

Aquesta indiferència general que creiem naturalíssima encara que no'ns plagui, ajudarà an En Dato a treure dels tupins una

majoria dócil, que li aprovarà totes les etze gallades i enormitats que's proposi.

La tasca de les noves Corts és ja prevista. Entre disputa i disputa, se legislarà tan sols per a afavorir a les grans empreses i per a mantenir l'imperi de la plutocràcia actual. De tant en tant se votarà una Llei mansoia de caràcter social que semblarà feta per a despistar una migrada protecció a la classe treballadora.

A nosaltres no'ns fa fret ni calor lo que, en matèries electorals, faci el reste d'Espanya. Lo que sí voldriem és que Catalunya prengués com un punt d'honor el que no sortís de nostra terra ni un sol diputat ministerial.

El govern apelará a tots els medis imaginables per a arrancar de Catalunya uns quant diputats *idóneos*. A Lleida hi ha enviat an En Canals per a treballar l'assumpte. Cerca fer pactes amb tothom, encara que sigui amb el dimoni, per a col·locar amb èxit alguns noms. Seria convenient que tothom se contrapuntés perquè En Dato no sortís amb la seva.

Si haguessim de donar algun consell als nostres amics respecte la conducta a seguir en la propera lluita electoral, els diríem que a tot arreu votessin al candidat més d'esquerra que's presentí, sigui qui sigui, però que, per sobre tot, ajudin a tot arreu a la derrota del ministerial que's presentí.

Serà una vergonya per a tots si Catalunya dóna un sol diputat an En Dato.

JEPH DE JESPU

## Com més amics, més clars



ES tan divertit com la lluita entaulada entre els *cuneros* professionals, que es disputen la possessió dels districtes amb una sanya i un daler dels que no hi ha exemples.

Sols per assistir a l'espectacle, donem per bo el decret de dissolució que s'otorga an En Dato, que és defensa de les escames de que és objecte, amb braó, no exempt d'ardidesa.

Del galliner monàrquic, pot dir-se que està tan revolt, que cada estadant s'ha convertit en una bugadera. Lo pitjor és que, com sempre sol passar, es renta la roba bruta en públic. L'ambient polític arriba amb aquest motiu a tan alt punt d'empudegament, que es torna irrespirable. Les esquerres, d'ésser entre nosaltres un cos viu, podrien actuar de desinfectant. Donada la situació en que els demòcrats ens trobem, no seria gens estrany que acabés l'atmòsfera per a ofegar-nos.

Parlem de la batussa iniciada pels lacais dels deus majors dels partits de torn, que fan mans i mànagues per a afiançar-se en uns districtes que oviren escapar-se'ls de les mans. He dit lacais, i he dit malament. També qualque primera figura del retaule parlamentari es prodiga d'un temps ençà en campanyes d'apariència lliberal i moralitzadora, talment com si els dies passessin en và; com si afortunadament, no ens coneguessim tots.

El poble, encara mansoi i confiat, respònd als afalacs de l'enemic, que s'ofereix davant seu vestit amb la pell d'ovella.

—Ja et conec, herbeta, que't dius marduixl. Potser no és ben bé aquesta l'expressió, i menys encara l'actitud, que en determinats moments escauria al poble. Emperò, ja és prou, que a desgrat de les promeses i les veus de penediment, es negui a deixar-se ensibornar.

I si això objecta an En Lacierva—posem per cas—què no dirà a un escolanet de la mida que és l'*Azorin*, que's surt de polla-guera i invoca a tots els sants i santes del cel, a la sola temença de veure esfumar-se l'acta?

*Azorin*, que en els anys i panys que vé essent diputat no ha tingut un gest de condemna per a les mil injustícies en que els governs han caigut, que si ha votat o ha fet servir la ploma, ha sigut per a expressar la seva conformitat en l'actual estat de coses, pren ara un caient revolucionari, que fa riure.

*Azorin* està mancat d'autoritat per a sortir a la plaça pública i demanar que se l'escolti. La seva protesta no pot tenir la més petita eficàcia. El preu assolit per les subsistències priva de posar als plans i a les increpacions d'*Azorin*, el corolari que realment es mereixen.

En un nou escrit publicat fa dies, insisteix l'apaga-llums ciervista en la seva retirada. Diu obeir la seva actitud, al desig de no veure a la guàrdia civil immiscuir-se en la lluita electoral.

Babaul Molt millor faria en dir que lo que realment el crema i el treu de tino és que sigui En Bugallal, no En Goicoechea, el qui disposi del tabernacle electoral.

I preté carregar el mort a la guàrdia civil...

Doncs, què? Creu *Azorin* que de no existir la guàrdia civil hauria arribat a ocupar un seient a les Corts?

B. DE R.

## BREDA

AL MEU AMIC JOAN BAGUÉ



L qui vagi a Sant Hilari passant per Breda i des dels finestrals de l'autobús no té una mirada piadosa per aquesta vila, o és que no sap mirar i no serà mai un Carnegie, que diu «qui posa la mirada sobre una cosa i no en sap treure partit, es que és un burro», o és que té molt orgull perquè va a Sant Hilari.

De tots modos, tractant-se d'aquesta curiosa vila, el que senti interès per a conèixer-la amb tots els seus *fums* no li bastarà una mirada a l'estil Carnegie, sinó que li serà necessari recorre-la un mes, i encara tindrà de deixar moltes coses a la capseta dels recons.

Si baixeu amb mi a l'estació, i pugem plegats cap a la vila, i no n'heu sentit a parlar mai, la primera cosa que us sorprendrà és una gran cascada d'olles que rodolen carretera avall per a anar a pendre plaça en els vagons, que amb posat de gandul les esperen a l'estació per a emportar-se-les Déu sap on...

Després, si's mira l'estesa dels camps, sobre tot a la tardor, un s'adona que tots són sembrats d'uns rocs rodons com unes colossals carbasses, però que no són altra cosa que olles petrificades pel temps, records, segons conta la tradició, d'una gran batalla que els ollaires varen tenir per causes de l'ofici. Se coneix que aquelles pedres han sigut olles perquè en algunes encara hi ha el rastre de les nanses, i per la negror que porten a causa del fum sofert quan eren penjades als cremalls, ara fa qui sap les centúries.

Les cases de Breda són totes fetes amb culs d'olla, al menys ho semblen la forma dels rocs amb que estan muntades, i que per altra part, estan en caràcter amb la vella indústria dels *pays*.

Allí no hi ha home que no sigui oller, no hi ha casa que no tingui forn per a coure olles, ni criatura petita que no sàpiga el porvenir que li espera.

Els homes tots tenen el color de la terra que treballen, són eixuts, mal carats, de poques paraules i molts cops de peu i quan estan enfilats al torn, no hi ha res que els distregui i val més per ells la filada d'unes olles que el naixement d'un Messies. Això sí, noblots i dòcils com uns gegants, que gegants són per a complir la tasca que s'han imposat.

Perquè, figureu-vos què seria de les cuines si no hi havia tres o quatre utensilis d'aquella forma? Què trencarien les pobres criades si no tinguessin olles a l'escudeller? Amb què bullirien les mongetes? I l'estofat a la catalana? Pobres de nosaltres!...

Per fer-se ben bé càrrec de lo que representa Breda per la gent, basta observar la fortalesa de la pobreta olla, tan fràgil de matèria, tan humil com és l'argila, i tan bé que soporta les centúries i el sens fi de batalles que ha lliurat amb les altres matèries. El negrós ferro, la rovellosa llaua, la porcelana (sic). Mentida! Ara encara té de barallar-se amb l'alumini; Déu l'*al·lumini!*, no la guanyarà, no.

Si el passatger—repeteix—que vagi a Sant Hilari, se dóna compte de lo que dic, no passarà de llarg pel costat d'aquesta petita i bonica vila, sense fer-li una visita de compliment; tan sols tingui una coneixença a la població ja tindrà targeta d'invitació per a visitar totes les fàbriques i allí podrà fer un estudi que el transformarà en un veritable defensor de la reina dels fogons.

Allà veurà els homes amb el nas sobre un pa de terra que giravolta com una baldufa, amb la mà esquerra juga a fet amb la dreta, l'una dins i l'altra fora i perquè no's puguin trobar els peus de l'oller enfadats com dues cabres que's tossen, mouen soroll a sota, donant empentes a una roda que sembla que's torni boja de tant rodar.

Quan les olles estan arreglerades al taller, ja tenen un cert aire de presumides, amples d'anca i amb aquella cintureta graciosa i amb els braços—diguem-ne nances—amb els punys closos sobre els ronyons i amb un posat de dona valenta que sembla que vulguin dir:—Aquest vespre t'espero a la... cuina.

Posades a castells a dintre del forn sembla impossible que les unes puguin aguantar les altres, però ho fan, i sense queixes, com a bones germanes que són.

Al sortir del forn com les criatures que's lleven tard tenen de donar el bon dia als seus pares i aif d'aquella que respongui malament, i això que només els hi fan preguntes amb la punta dels dits.

—Què diuen les nenes maques?

—Crik, crik, crik.

—Bé, molt bé. I tú?

—Crok, crok, crok.

—Quina veu més grossa. Veiam aquesta?

—Turulurulut.

—Ah, no!—diu l'ollaire esverat.—Ja pots marxar d'aquí i no diguis pas que ets filla meval

L'olleta que pot fer anys dintre una casa, s'hi fa vella, i si pogués parlar... no'n diria poques de coses del senyoret i la criada, però ja se'n guardarà prou de bescantar a ningú... tenen massa mal genit les criades, i Déu nos en guard d'una malvolença, no n'hi hauria prou per a fer-ne testos!

Per això la que fa bondat, a totes les cases li fan un homenatge quan se'n despedeixen, penjant-la a sota la finestra del cantó del porxo, ja que no pot fer bullir talls de carn i patates, al menys pot estar orgullosa de sentir dintre seu el goig de tenir-hi una niada de pardals.

J. ARNAU

## Una llaua

—Encara estic en dejú; per això voldria, Paula, que la llaua de sardines que tens, i que no't fa falta, la fessis meva.

—Home, mira, no... em fa falta, però és massa lo que'm demanes, Janet, sàpigues qu'aqueixa llaua és un regal especial d'En Francisquet de la plaça, xicot afalagador complert, amorós i... vaia que'm correspon i jo an ell també, saps, perquè m'agrada: Amb això, figura't tu si tindrè apreci a la llaua de sardines que ell m'ha ofert per a mi joia preuada i tant que tinc el deber i obligació de guardar-la perquè en això del voler mateix és tenir-lo en llaua com en un estoigs de perles com en arques d'esmeragdes. Així, doncs, ja ho saps, Janet, que essent la prenda estimada desdonar-me'n jo no puc, car ja està vist a les clares s'han de guardar els obsequis quan amb ells hi va cor i ànima i ademés perquè En Sisquet si sabés que l'he donada, tal vegada s'enutgés i allavors...

—Prou ni ha, prou, Paula! no'm vinguis més amb mareges mira, ja no'm fa cap falta puix m'has dat, sense voler lo que sent diu la gran llaua i tan gran que, m'hi quedat tip del cós i tip de l'ànima.

UN TORROST

## Ditxoses bases!



O crec que el terratrèmol de les canonades de la guerra ha trastocat a mitja humanitat i que l'altra meitat està tocada del bolet.

El món, ara, ja no és món. Es una olla de grills; però de grills que, a dins de l'olla, en un reconet, hi tenen el seu «sindicat» corresponent; perquè avui està sindicada fins la gana; per a que tots tinguem la mateixa; ni un badall més ni un badall menys.

L'igualtat—oh! santa paraula!—l'igualtat, aquí on la veieu, fora la gran manera d'estalviar feina als sastrinyolis. Cregueu que no és trobaria un geperut ni per a un desig de partera. Tots tindriem l'esquena més dreta que un rengle de bofetades tenint a la vista el plano de la fesomia de l'interfecte per a que hi entressin totes. L'igualtat—repareu-ho bé—vindria a ésser una meña d'orquestra de cegos, en la que tots hi toquessim el mateix instrument. No hi hauria qui passés el platet. Hauriem de tirar els cèntims al forat del contrabaix, amb perill d'embossar-lo.

Davant de l'actual disbauxa, diu que els savis més savis s'han enfilat a dalt d'una escala—a riscos de trencar-se la nou-del-coll—han despenjat llibres i més llibres i confessen que una cosa així no s'havia vist mai, abans ni després del diluvi... ni de «La Vanguardia». Què els hi sembla? I tenen raó. Els savis sempre en tenen.

Oh! avui presenten «bases» fins les criatures de pit; sí, senyors. Volen beure la llet a galet i tenir el dret de fer pessigolles al «porró»; i quan els hi surti la primera dent, fer-se-hi a mocegades. No passen per menys.

—Marieta—diu la senyora a la minyona—demà vindrà a dinar un amic del senyoret. Haurà de fer més plats, ho té entès?

—Demà, justament?—respònd la raspa.

—Sí; demà.

—Doncs ja em farà el «fomut» favor de dir-li a aquest «gorrero», que ho tindrà de deixar per a un altre dia. Per a demà, vàrem quedar amb el meu xicot que aniriem a passar tot el dia a Les Planes.

—Venia a dir-li—fa la bogadera—que el gremi de rentar roba i «sus similares», ha acordat anar de pet a la vaga. Amb això, el senyoret s'haurà de rentar els calçotets amb saliva, si vol mudar-se'ls cada setmana; o què no en gastí, que això és un luxe.

—A la Rambla de Catalunya, diu?—fa un cotxer.—No pot pas ésser. El gremi «rodats» té declarat el «bocò» als viatges de l'aixamplis. Em sembla que si no troba qui li porti a coll-i-bè...

—Li faig avinent—diu l'escombriaire—que, des de la setmana entrant, haurà d'enviar les escombries per correu. Els escombriaires opinen que això de recollir les escombries fa massa escombriaire.

Oh! però lo més salat són les «bases» que pensen presentar un d'aquests dies els artistes lírics de teatre.

Vegin els següents capítols que n'he copiat:

«De cantants n'hi haurà de quatre classes. Els primers cantaràn a tota veu; els segons, a mitja veu; els tercers, a tres quarts de veu, i als últims no se'ls sentirà ni del coll de la camisa.

«No consentim que ens acompanyi l'orquestra. Tots som ja prou grans per a poder anar sols i amb la clau de l'escala. I consti que això no és cap indirecta pel «vigilant».

«Els «galls» que fem els artistes, l'Empresa—després d'haver sigut comprovats per la «partitura»—vé obligada a regalar-nos-els per a fer una benenada un cop cada setmana a Vallvidrera, corrent a càrrec de l'Empresa tots els gastos; com el vi, viatges, etcètera.

«No's repetirà cap número de musica. Aquell que vulgui apendre'n algun de memòria, que deixi al acomodador les senyes de casa seva; que li anirem a cantar a domicili; encara que sigui pintat de nou».

Ja ho he dit al principi.

El món és una casa de bojós.

Però amb «bases».

JOAQUIM MALLEU

## AL PA, PA...

Si jo—és un Idi—hagués sigut el «soldat desconegut» al qual han desenterrat, al qui per mi hagués vingut així li hauria parlat:

—Perquè vens a molestar-me? Després d'havé estat quatre anys sense reposar ni un'hora, ni mort tinc dret al descans Ah! que'n vaig ser de criatura, al deixar-me engatussar per les vostres nècies prèdiques!... Que't penses que aquí, enterrat, no sé tot lo que al món passa? Els morts som molt vius, company!... Hem muntat una oficina d'informació universal, i ella ens conta, fil per randa, tot lo més interessant que ocorreix sobre la terra. Què t'havies figurat? Doncs sí; sé que, a l'embranchar-me en la lluita horripilant que va costar-me la vida, vaig sé un perfecte babau. Els nostres capdills ens deien: —Minyons, no estalvieu la sang! Penseu que àdhuc dant-la tota, la deu per la llibertat de la pobre raça humana Aquesta guerra serà l'última. Del sacrifici que avui feu, se'n gaudiran tots els pobles de la terra per tota una eternitat.— I jo innocent, m'ho vaig creure, i vaig caure com un brau, pensant: La llevar de sembres no's perd; ella florirà. Bona ha sigut la florida, viva Dèu!... Fa ja dos anys que la guerra està acabada, i què ha succeït? Jamai s'ha registrat en l'Història desgavell tan infernal com el que regna avui dia Talment sembla que'ls mortals s'hagin tornat tots tarumbes. Ni un sol poble viu en pau; tot són lluites, tot són odis, tot és dol, misèria, fam. Ni una de les mil promeses que als meus ulls van fer brillar ha pogut fer-se efectiva; ni un sol dels somnis daurats que vaig teni a les trinxeres s'ha arribat a realitzar. Tot, tot ha sigut mentida! Tot, tot ha resultat fals!... I és per seguí aquesta farsa que avui em vens a cercar? És per xò que ara pertorbes el meu deliciós descans? Enrera!... Em nego a escoltar-te! Mort, de comparsa no'n faig, Massa que vaig fer-ne en vida! Arri, vés, deixa'm estar! — Heu's aquí, d'haver sigut jo el «soldat desconegut» al qual han desenterrat, lo que li hauria clavat al qui per mi hagués vingut.

C. GUMÀ

## REPICS

Es dona per descomptat que, a Barcelona, guanyaran les eleccions els regionalistes.

Es clar!...

Gran mal se'n volen!

Ajudats pels carlins, vaia una gràcia.

La policia ha retornat, a la «Confederació del Treball», els documents que li havia pres amb motiu de recents registres.

Menos mal.

La voluntària restitució d'una cosa implica el convenciment d'un primitiu erro al deten-tar-la.

Aquest cop la policia se'n pot apuntar sis.

Segueix el nomenament d'alcaldes de Reial Ordre en diverses poblacions de Catalunya.

Una de tantes martingales d'En Dato per a guanyar les eleccions.

I també per a acabar de perdre el poc prestigi que li quedava.

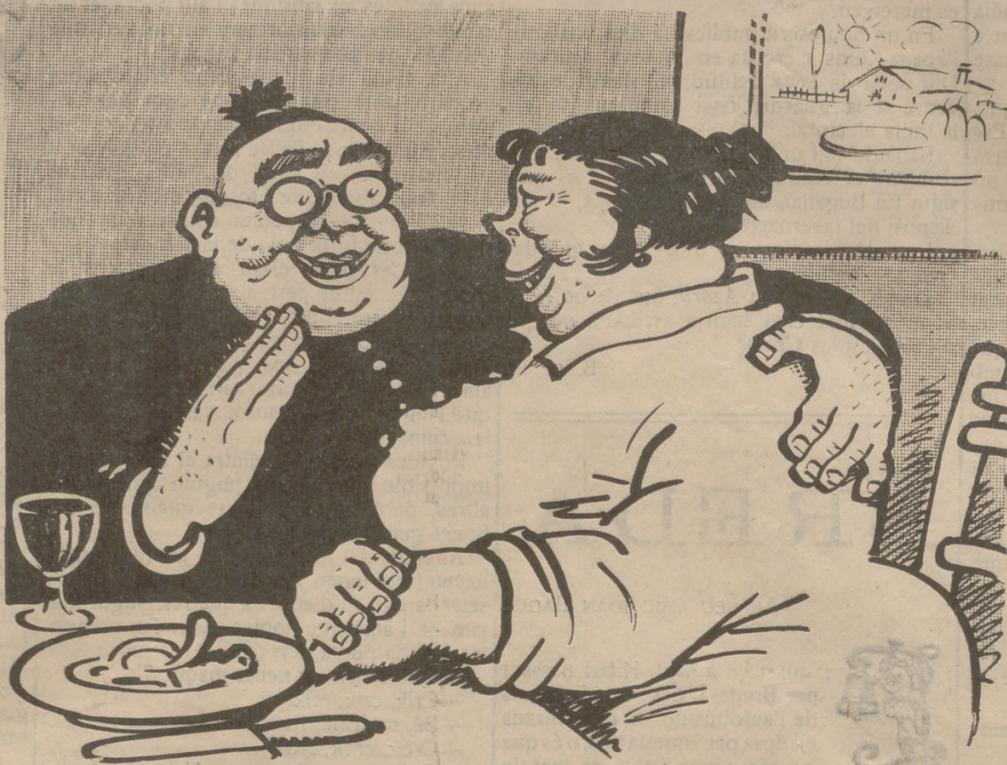
Novament ha sigut proclamat candidat per Boltaña, el senyor Bastos.

El senyor Bastos?

Que's retiri.

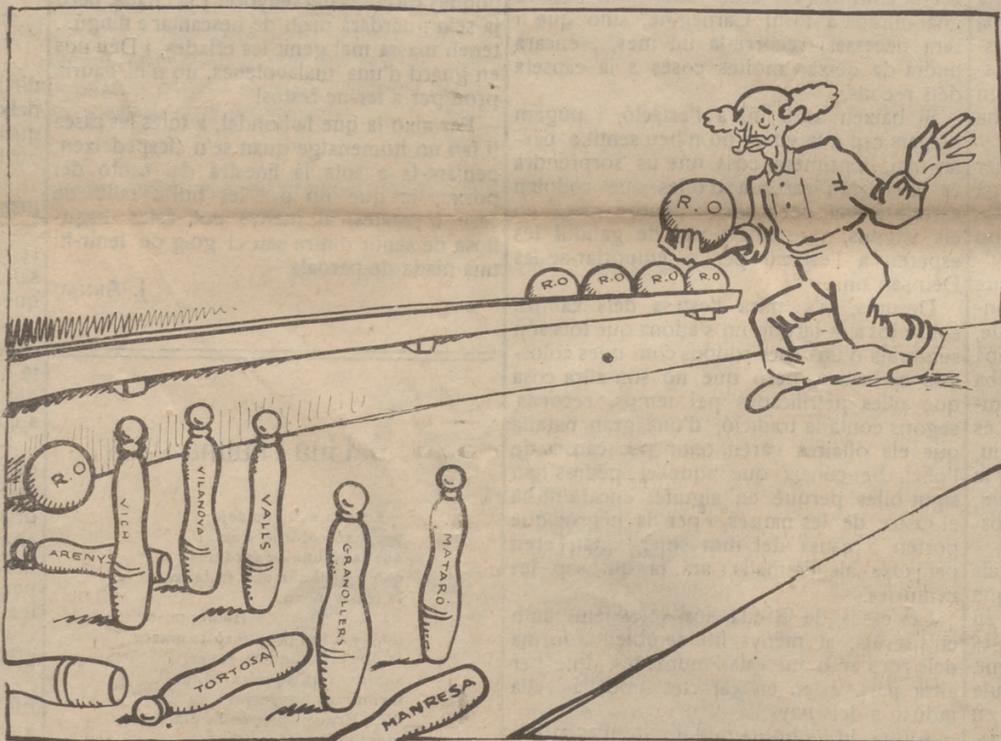
Aquesta vegada guanyaran els oros.

## L'ONA QUE AVANSA



—Escolta, Pauleta... I si fessim un soviè de capellans i majordones?...

## La campanya pre-electoral d'En Dato



— Ja he tombat uns quants alcaldes; ara anirem pels demés.

Una comissió d'obrers catalans ha visitat a En Dato per a sol·licitar-li la legalitat dels sindicats.

La comissió, com era de preveure, se n'ha tingut d'entornar amb la cua entre cames.

Però eil!...

Una cua amb la qual és molt possible que s'hi entrebanqui el mateix Dato.

I sinó... al temps!

Anglaterra ha votat, finalment, el «bill» d'una àmplia autonomia per a Irlanda.

Que prengui exemple l'Estat Espanyol.

Que no esperi el sang i fetge.

Si ça com llà ens la tenen de donar, que ens la donguin con més aviat millor.

El mitin de presentació de candidats socialistes, a Madrid, va acabar a gofetàs.

Els crits de; *Viva el soviè!* i *¡abajo los políticos farsantes!* atronaren l'espai.

Resultat de tot això?

Un èxit per a En Dato.

Hi ha qui assegura que En Jaumet de Borbon ha renunciat definitivament a la corona d'Espanya.

I al bè negre, també?

També; perquè mentre li restin els bens del seu partit no li mancarà al etern pretendent llana per a dormir el somni reial sobre bons matalassos.

Això dels «cacheos» ha esdevingut un de tants quadres populars, que aviat serà objecte d'alguna divertida producció sainetesca.

La gent contempla els registres dels vianants, fent rotllos per les acres, com si es tractés de un espectacle regositant.

Eficàcia d'aqueixos deplorables quadres?

El primer dia, de sorpresa, no direm que no tinguessin èxit els *cacheos*, però ara... Si els armats ja saben que no hi ha res a fer.

No més caldria que ho anunciesin un dia per l'altre:

«Mañana, cacheo en Pueblo Seco»

Per Manresa es presentarà un advocat que's diu Sostre.

Sostre?...

Si va per la «Lliga», haurà de penjar les barres al sostre.

Si va pels monàrquics, no passarà de sostremort.

Sembla que el nou governador, ademés del tinglado de la qüestió social, vol portar el tinglado de les subsistències.

Ja se n'hi gira, de feina.

Diu que, si és precís, empresonarà els acaparadors i venedors poc escrupulosos.

¡Duro y a la cabeza!...

Però... ail... que en aquest punt som pessimistes.

I aquí no hi haurà altre *duro* que el que surt de la butxaca del pobre consumidor.

Imp. La Campana i L'Esquella, Oim, 8.-Barcelona

A la Quinta de Salut «La Alianza» ha mort, a l'edat de 72 anys, el popularíssim escriptor, home de ciència i autor dramàtic, Pompeu Gener.

En *Peyo*, com el nomenàvem els barcelonins, era un literat enginyós, d'una gran fantasia; un talent enciclopèdic més apreciat encara a l'Estranger que a Catalunya.

Fou capdavanter del modernisme i, encara que no militava en cap partit polític, era catalaníssim i avençat com ningú, formant sempre entre els idealistes més amics del progrés que poguésser haver-hi.

Dimarts passat tingué lloc l'enterrament, que fou purament civil per disposició del finat, i a qual acte hi va concórrer una nombrosa comitiva de admiradors de totes les classes socials, principalment obrers, artistes i literats.

Descansi en pau.

Llegim que el Centre de Defensa Social ha telegrafiat al Govern «felicitant-lo» pel nomenament del nou governador civil.

Que ens perdoni el senyor Anido, però això és una mala senyal.

Per allò de «si el necio aplaude, peor».

Se ha puesto a la venta

## El Año en la Mano

Almanaque-enciclopedia de la vida práctica para

1921

Precios:

En rústica. . . . . ptas. 1'50

Encuadernado . . . . . „ 2